

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2019 m. gegužės 24 d.
(OR. en)

9562/19

Tarpinstitucinė byla:
2018/0044(COD)

JUSTCIV 127
ECOFIN 512
EJUSTICE 83
COMPET 423
CODEC 1129
IA 162

PRANEŠIMAS

nuo: Pirmininkaujančios valstybės narės

kam: Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai

Ankstesnio
dokumento Nr.: 9459/19

Komisijos dok. Nr.: 7222/18 + ADD 1 + ADD 1 REV 1 + ADD 2 + ADD 2 REV 2 + ADD 3

Dalykas: Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl teisės,
taikytinos nustatant reikalavimų perleidimo pasekmes tretiesiems
asmenims
- Pažangos ataskaita

I. IVADAS

1. 2018 m. kovo 12 d. Komisija pateikė pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl teisės, taikytinos nustatant reikalavimų perleidimo pasekmes tretiesiems asmenims¹; šis pasiūlymas yra Kapitalo rinkų sąjungos kūrimo veiksmų plano dalis. Pasiūlymas yra grindžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 81 straipsnio 2 dalimi (Teisminis bendradarbiavimas civilinėse bylose) ir jam taikoma įprastinė teisėkūros procedūra. Kartu su pasiūlymu pateiktas Komisijos komunikatas dėl taikytinos teisės, kai vertybinių popierių sandoriai daro poveikį nuosavybės teisėms², ir poveikio vertinimas³.
2. Pasiūlymo tikslas yra padėti paskatinti tarpvalstybinius reikalavimų sandorius ir taip palengvinti galimybes gauti finansavimą, ES lygmeniu nustatant bendras kolizines normas, pagal kurias nurodoma, kuri nacionalinė teisė taikytina nustatant reikalavimų perleidimo pasekmes tretiesiems asmenims.

¹ Dok. 7222/18 - COM(2018) 96 final.

² Dok. 7358/18 - COM(2018) 89 final.

³ Dok. 7222/18 ADD1 REV 1 + ADD2 REV 1.

3. Deklaruojamas pasiūlymo tikslas yra nustatyti vienodas taisykles siekiant nurodyti, pagal kokią nacionalinę teisę reikėtų nustatyti reikalavimo nuosavybę, kai tas reikalavimas yra perleidžiamas pagal tarpvalstybinį sandorį, ir taip pašalinti teisinę riziką ir galimus sisteminius padarinius finansų rinkoms. Todėl pasiūlymo poveikis bus užtikrintas teisinis tikrumas, o dėl to bus skatinamos tarpvalstybinės investicijos, sukurtos galimybės gauti pigesnius kreditus ir didinti rinkos integraciją. Šis pasiūlymas turėtų taip pat derėti su esamomis Sąjungos priemonėmis dėl taikytinos teisės civilinėse ir komercinėse bylose, visų pirma reglamentu „Roma I“, Nemokumo reglamentu, Finansinio įkaito direktyva, Atsiskaitymų baigtinumo direktyva ir Likvidavimo direktyva.
4. Šiomis aplinkybėmis Komisija kaip bendrą taisyklę pasiūlė nustatyti, kad teisės kolizijos atvejais reikalavimo perleidimo pasekmės tretiesiems asmenims reglamentuotų perleidėjo įprastos gyvenamosios vietos teisė. Remiantis Komisijos vertinimu, taikant šią taisyklę būtų lengviau numatyti taikytiną teisę, kadangi tretieji asmenys galėtų iš anksto išsiaiškinti perleidėjo vietą. Siekdama pritaikyti nuostatas prie rinkos dalyvių poreikių, susijusių su konkrečių tipų reikalavimais (į banko sąskaitą įskaityti pinigai ir iš finansinių priemonių kylantys reikalavimai), Komisija pasiūlė dvi bendros taisyklės išimtis, kurių atveju taikoma perleidžiamo reikalavimo teisė. Taip pat, kalbant apie teisę, taikytiną nustatant reikalavimų perleidimo pasekmes tretiesiems asmenims pakeitimo vertybiniais popieriais atvejais, Komisija pasiūlė galimybę pasirinkti perleidėjo įprastos gyvenamosios vietos teisę arba perleidžiamo reikalavimo teisę siekiant suteikti galimybę tarpvalstybiniuose pakeitimo vertybiniais popieriais sandoriuose dalyvauti ir dideliems, ir mažesniems veiklos vykdytojams.

5. 2019 m. vasario 13 d. Europos Parlamentas priėmė poziciją per pirmąjį svarstymą⁴, pateikdamas Komisijos pasiūlymo 24 pakeitimus: 546 balsai „už“, 32 – „prieš“ ir 62 susilaikė. EP laikėsi Komisijos pasiūlymo nuostatos, kad nustatant perleidimo pasekmes tretiesiems asmenims turėtų būti taikoma perleidėjo įprastos gyvenamosios vietos teisė. Parlamento nariai išbraukė pasiūlymo nuostatas, kuriomis numatoma, kad perleidėjas ir perėmėjas gali pasirinkti, kad pakeitimo vertybiniais popieriais atveju nustatant perleidžiamo reikalavimo pasekmes tretiesiems asmenims taikytina teisė yra perleidžiamo reikalavimo teisė.
6. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas nuomonę dėl šio pasiūlymo priėmė 2018 m. liepos 11 d.⁵, o Europos Centrinis Bankas savo iniciatyva pateikė nuomonę 2018 m. liepos 18 d.⁶
7. Nei, Jungtinė Karalystė, nei Airija nepasinaudojo prie Sutarčių pridėto Protokolo Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 3 straipsnyje numatyta galimybe dalyvauti priimant ir taikant siūlomą priemonę. Taikant prie Sutarčių pridėtą Protokolą Nr. 22 dėl Danijos pozicijos, Danija nedalyvauja priimant siūlomą priemonę.

⁴ Dok. 6217/19.

⁵ Dok. 11427/18.

⁶ Dok. CON/2018/33. Pagal Sutartis su ECB konsultuotis nėra privaloma.

II. DARBAS TARYBOJE

8. Taryba 2018 m. gruodžio 6 ir 7 d. posėdžiuose susipažino su pažanga⁷ ties šiuo dokumentu, padaryta per ankstesnių pirmininkaujančių valstybių narių kadencijas. Remdamasi 2018 m. atliktu darbu, pirmininkaujanti valstybė narė parengė du peržiūrėtus pasiūlymo tekstus, kurie buvo išnagrinėti Civilinės teisės klausimų darbo grupėje (reikalavimų perleidimas) (toliau – darbo grupė). Pirmininkaujančios valstybės narės tekstų⁸ nagrinėjimui buvo paskirti keturi darbo grupės posėdžiai, paskutinis jų vyko 2019 m. gegužės 15 d.
9. Per pastaruosius mėnesius darbo grupė taip pat siekė gauti Komisijos paaiškinimus dėl pasiūlymo finansinių aspektų, visų pirma jo ryšio su ES finansinių paslaugų teisės aktais ir kitais tarptautinės ir nacionalinės teisės aktais, kurie gali būti aktualūs pasiūlymo aspektams, susijusiems su kapitalo rinkomis, pavyzdžiui, vertybinių popierių sandoriams. Atlikti šią užduotį jai padėjo Finansinių paslaugų darbo grupės atstovai. Be to, darbo grupė kartu su Komisija taip pat apsvarstė keletą su pasiūlymu susijusių teisinių klausimų, o remiantis kai kuriais iš šių klausimų buvo parengti pakeitimai, kuriuos pirmininkaujanti valstybė narė pateikė savo peržiūretuose tekstuose.

⁷ Dok. 14498/18.

⁸ Naujausia redakcija pateikiama dok. ST 7889/19.

10. Pagrindinės nuostatos, aptartos per pirmą 2019 m. pusmetį:

- a) **Taikymo sritis (1 straipsnis).** Darbo grupė palankiai vertino tai, kad į reglamento taikymo sritį įtraukta sutartinė subrogacija, kad būtų užtikrinamas suderinamumas su reglamentu „Roma I“⁹. Kalbant apie tai, kas neįtraukta į taikymo sritį, dar reikia papildomų derybų dėl galimų papildomų išimčių, atsižvelgiant į tai, kad papildomos išimtys neturėtų sutrukdyti visapusiškai pasiekti numatomo pasiūlymo tikslo – panaikinti teisinį netikrumą, kurio šio metu esama teisės, taikytinos nustatant tarpvalstybinių reikalavimų sandorių perleidimo pasekmes tretiesiems asmenims, srityje.
- b) **Apibrėžtys (2 straipsnis).** Nors pirmininkaujančios valstybės narės tekste išlaikomos kai kurios pirminio Komisijos pasiūlymo apibrėžtys (pvz., perleidėjas, perėmėjas, įprasta gyvenamoji vieta, finansinė priemonė), kitos apibrėžtys, siekiant jas paaiškinti, buvo pakeistos (pvz., perleidimas, reikalavimas, pasekmės tretiesiems asmenims, kredito įstaiga, gryniesi pinigai). Be to, pirmininkaujančios valstybės narės tekste buvo pateikta naujų papildomų apibrėžčių (pvz., pakeitimas vertybiniais popieriais, vertybiniai popieriai). Delegacijos vis dar svarsto šias apibrėžtis.

⁹ 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 593/2008 dėl sutartinės prievolės taikytinos teisės (Roma I), *OL L 177, 2008 7 4, p. 6–16*.

- c) **Taikytina teisė (4 straipsnis).** Darbo grupė toliau nagrinėjo Komisijos pasiūlytą bendrą taisyklę (t. y. perleidėjo įprastos gyvenamosios vietos teisė) ir jos išimtis (pvz., gryniesiems pinigais), atsižvelgiant į privalumus (pvz., prognozuojamumas) ir trūkumus (pvz., galimas kelių išimčių poreikis, tokių kaip iš finansinių priemonių kylantys reikalavimai). Kai kurios delegacijos pasiūlė papildomų išimčių, tačiau dar reikia papildomai įvertinti jų būtinybę ir pagrįstumą. Šiuo atžvilgiu kelios delegacijos pritaria tam, kad būtų pakeista bendra taisyklė (perleidžiamo reikalavimo teisė), kuriai reikia kelių išimčių (pvz., faktoringas), kurios bus reglamentuojamos perleidėjo pagal įprastos gyvenamosios vietos teisę; taigi, šiame kontekste darbo grupė nagrinės tokios alternatyvios bendros taisyklės privalumus (pvz., teisės, taikytinos nustatant reikalavimų perleidimo pasekmes tretiesiems asmenims, ir teisės, taikytinos skolininkui pagal reglamento „Roma I“ režimą, tapatumas) ir trūkumus (pvz., mažesnis prognozuojamumas). Kol kas ši analizė parodė, kad galima susieti diskusijas dėl bendros taisyklės pasirinkimo ir pasiūlymo taikymo srities. Todėl reikėtų toliau vienu metu vykdyti esminę abiejų pasiūlymo elementų analizę siekiant parengti Tarybos poziciją.

Pirmininkaujančios valstybės narės tekste taip pat buvo svarstomos kai kurių delegacijų pastabos dėl skirtingo siejamojo veiksnio būtinybės tais atvejais, kai užtikrinto skolinimo sandoriuose kaip įkaitas naudojama teisė į įregistruotą prievolės įvykdymo užtikrinimą, siejamą su nekilnojamuoju turtu (hipoteka) arba kilnojamuoju turtu (įkaitas). Diskusijose šiuo klausimu paaiškėjo, kad nors yra poreikis arba nustatyti skirtingą siejamąjį veiksni, arba, priklausomai nuo diskusijų rezultatų, nuostatą, paaiškinančią, kad nebus daromas poveikis nacionalinės teisės normoms šių susitarimų srityje, šis poreikis gali egzistuoti tik tais atvejais, kai įkaitas (įregistruotas prievolės įvykdymo užtikrinimas) yra papildomas reikalavimo atžvilgiu. Šių klausimų nagrinėjimas bus tęsiamas.

- d) **Taikymas (14 straipsnis).** Darbo grupės diskusijose vyrauja nuomonė, kad nauja priemonė taikytina tik tiems reikalavimų perleidimams, kurių perleidimo sutartis buvo sudaryta reglamento taikymo pradžios dieną ar vėliau.

11. Darbo grupė taip pat išnagrinėjo likusias pasiūlymo nuostatas¹⁰, kurių lyginant su Komisijos pirminiu pasiūlymu pirmininkaujanti valstybė nepakeitė arba kurias pakeitė labai nedaug. Kai kurių šių nuostatų atveju numatyti paaiškinimai atitinkamose konstatuojamosiose dalyse.

¹⁰ Visuotinis taikymas (3 straipsnis), Taikytinos teisės taikymo sritis (5 straipsnis), Viršesnės privalomos nuostatos (6 straipsnis), Viešoji politika (7 straipsnis), *Renvoi* netaikymas (8 straipsnis), Daugiau kaip vieną teisės sistemą turinčios valstybės (9 straipsnis), Ryšys su kitomis Sąjungos teisės nuostatomis (10 straipsnis), Ryšis su galiojančiomis tarptautinėmis konvencijomis (11 straipsnis), Konvencijų sąrašas (12 straipsnis), Nuostata dėl peržiūrėjimo (13 straipsnis) ir Įsigaliojimas ir taikymo data (15 straipsnis).

III. **IŠVADA**

12. Nors pirmininkaujant Rumunijai padaryta didelė pažanga, delegacijos toliau nuodugniai analizuoja pasiūlymo turinį ir nagrinėja pirmininkaujančios valstybės narės tekstą. Todėl, atsižvelgiant į pasiūlymo sudėtingumą, jo galimą poveikį finansų rinkoms ir susietumą su kitais Sąjungos teisės aktais, dar reikia padirbėti techniniu lygiu, kad Taryba galėtų priimti politinį sprendimą. Šiuo tikslu Taryba tikisi papildomo Komisijos techninio įnašo, visų pirma dėl finansinių klausimų, nurodytų 9 punkte.
 13. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, Nuolatinių atstovų komiteto prašoma pateikti šią pažangos ataskaitą Tarybai, kad ji susipažintų su šiuo dokumentu 2019 m. birželio 6–7 d. posėdyje.
-